

Noorsoo - organisatsioonide Juht

Eesti Noorsoo Karskusliidu bulletin

Nr. 4. Vastutav- ja tegevtoimetaja Heinrich Mark. 18.dets.1935.
Väljaandja: E.Noorsoo Karskusliit,
G.-Adolfi 18-2, Tartu.

KÕIGILE EESTI NOORSOO KARSKUSLIIDU ORGANISATSIOONIDELE-LIIKMETELE.

Aasta möödumisel Eesti Noorsoo Karskusliidul on teile teatada järgmist.

1. Tegevusaasta aruanded saadetakse teile koos järgneva aasta bulletiniga. Samuti saadetakse koos sellega trükitud aruandeleht möödunud aasta kohta, mis palutakse täidetult tagasi saata.

2. Eriti palutakse tähele panna järgmist: kuna Liit tahab teha statistikat oma üksikliikmete arvu kohta, palutakse täita bulletinis kaases olev küsimusleht ja saata võimalikult kohe Liidule tagasi. Ruumipuudusel võib kasutada ka lisalehti.

3. "Kevadik" ilmub järgneval aastal endiselt 6 numbrit aastas, aastakäigu hinnaga 75 senti, poolaastak. 40 senti. Vastu tulles liikmete soovidele, saavad Liidu organisatsioonide liikmed, kellel kohustused Liidu vastu täidetud, organisatsiooni juhatuse kaudu tellides 50 sendiga aastakäigu. Loodame, et organisatsioonide juhatused ei jäta informeerimata oma liikmeid seesugusest soodsast võimalusest. Tellige Liidu büroost tellimise-vastuvõtmis-kviitungeid! Samuti on võimalik Liidult saada proovinumbreid. Nüüd pole vist kellelgi põhjust kurta "Kevadiku" hinna üle. "Kevadiku" ilmuniseks on määratud kindlad tähtajad, millest kindlasti kinni peetakse.

4. Mõned organisatsioonid pole teatanud oma liikmete soove liikme-raamatute saamiseks. Palume võimalikult kohe teatada, milliseid liikme-raamatuid üksikliikmed soovivad, siis saadame raamatud kohe välja. Raamatute valikuvõimalusist on teatatud ringkirjaliselt oktoobri kuus.

5. Ka on mõnel organisatsioonil lahendamata Liiduga liikmemaksu-vahetuskord. Teatavasti tuli liikmemaks tasuda juba 1. novembriks s.a. Palume neid organisatsioone, kel see senini tegemata, viibimata raha ära saata. Juhul, kui teil pole võimalik liikmemaksu tasuda, võib Liidu juhatuse osaliselt, teatavalt juhtudel liikmemaksust vabastada. Eriti maksab see tasumata liikmemaksu kohta varasemaist aastaist. Kohustuste täpne täitmine Liidu vastu õigustab teid nõudma sama ka Liidult enda vastu.

6. Juhime veelkordselt tähelepanu E.N.K. II üleriiklikule novellivõistlusele, mille tingimused ja andmed on ilmunud "Kevadikus" nr. 4, 1935. Soovitame kõigil organisatsioonidel teha selle novellivõistluse teatamiseks reklaam-teadaandeid ja need liikmetele nähtavale kohta üles panna.

E.N.K. juhatuse.

VAIDLUSKOOSOLEKUTE KORRALDAMISEST.

Ed. Laugaste.

Vaidluskoosoleku vormi on harrastatud seni äärmiselt vähe meil seltside ja toimkondade töös. Koosolekute korraldamised on seisnud seni peamiselt ikka kõnekoosolekutes, kus keegi mingisuguse teemi on läbi töötanud ja kannab selle ette kõnena, referaadina või loenguna. Sarnasel puhul, eriti veel, kui ettekanne on esitatud igavalt, läheb palju tähtsaid asju kõrvust mööda, ega anna oodatud kasu. Palju enam on kasu sellest, kui mõne teemi töötab läbi rohkem kui üks isik, esitades vastavale koosolekule, kus see arutatakse ühiselt teeshaaval (tees = juhtlause, kokkuvõte) läbi. Sarnaseks läbiarutamismooduseks olekski siis sobivaim v a i d l u s k o o s o l e k .

Vaidluskoosoleku teemiks olgu mõni aktuaalne küsimus, mille kohta suuremal hulgal koosolijaist on rohkem teadmisi, vähemalt algteadmised. Keegi võtku siis enda ülesandeks töötada läbi vastav küsimus, seada üles t e e s i d ühes lühida ü l e v a a t e g a ja esitada need juuba enne koosolekut võimalikult varem osavõtjatele. Oleks parem, kui seda tehtaks kirjalikult. Soovitav on, et sama teemi töötaks läbi ka oponent, kes aitaks valgustada küsimust mõnelt teiselt seisukohalt. Samuti tuleks teiselgi osavõtjail julgesti omade seisukohtadega välja tulla.

Nii siis: on vaja t e e s i d e e s i t a j a t ja o p o n e n t i (vastuvaidlejat). Ka k o o s o l e k u j u h a t a j a peaks vastavat küsimust tundma, et tal oleks võimalik vaidlust vaos hoida ja juhtida, igasuguseid aegaviitvaid kõrvalekaldumisi pidurada. Sama koosoleku juhataja ülesandeks jääks vaidluste tulemuste kokkuvõtmine ja nende koosolijaile teatavakstegemine.

Vahepeäl lubatagu veel mõni sõna koosoleku enese korraldamise kohta.

Kui on teem juba koosolekuks valmis, teesid väljatöötatud ja koosolijaile esitatud, võib järgneda koosolek. Pärast koosoleku avamist tuleb valida koosoleku juhataja. Et formaalsed asjad koosolekuil ikka palju aega kipuvad võtma, nagu seda ka koosoleku juhataja valimisega tihti ette tuleb (kandidaatide ja keeldumise rohkus, häälte lugemine jne.jne.), võiks koosoleku juhataja kandidaat juba koosoleku aluks valmis olla ja esitada otsekohe koosolijaile valimiseks. Vaidluste alul loeks teeside esitaja veel kord ette teesid ja katsuks neid põhjendada - võimalikult lühidalt, selgelt, ühemõtteliselt ja kindlalt. (Muidugi, kui seda on tehtud juba varemalt kirjalikult, ajakirjas või mujal, võib ettelugemine ka ajasäästmiseks jääda ära, kuna see kirjalikult igale kättesaadav.) On see tehtud, võib vaidlus alata, kusjuures sõnavõtt tuleks korraldada iga teesi jaoks eraldi, kuna ka juhataja kokkuvõtte iga teesi puhul eraldi teeks. Soovitav oleks, ka, et koosoleku korraldaja juba varem räägiks läbi mõne osavõtjaga ja püüaks selgusele jõuda, kas ta räägib teeside poolt või vastu ja püüaks hoolitseda selle eest, et sõnavõtjaid oleks võimalikult paljudest seisukohast, mis teeks töö mitmekülseks ja viljakaks.

Vaidlejaile paneksin südamele, et nad oma sõnavõttus oleksid võimalikult asjalikud, pika sõnategemise ja asjatu kordamiseta umb. järgmises korras: sõnavõtja ütleb, kas ta tahab rääkida esitatud teesi poolt või vastu, mis tal sel puhul on öelda, kas lükkab ümber või tõendab veel kord teesi tõelikkust, kas leidis mõne näite (tegel. elust), mis selle vastu või poolt räägib, kuidas tema seda tõlgitseb, kas langetab otsuse teesi poolt või vastu.

Kui on kõik teesid sarnaselt läbi arutatud, tuleks anda veel üldiselt sõna, kus oleks võimalik veel kokkuvõtteid teha vaieldud teeside kohta üldse. Juhataja ülesandeks jääks jällegi vaidluse tulemuste kokkuvõtmine.

Kuidas tuleks taotada mõnd teemi üksikuks teesideks, sellest veidi allpool.

Olgu meil teemiks:

"Isiku ja ühiskonna vastastiku-
ne suhe."

Võtame aluseks Fr. W. Foersteri kirjutise: "Isiksus ja ühiskond", raamatust "Elujuht" lk. 72-82.

1. Kas on inimene ühiskonna mõjualune?

Suurem hulk inimesi pole vabad survest, mis neile päle paneb ühiskond. Kuigi inimene ei tarvitse olla selle toore jõu, siis ometi on ta suurel määral teiste arvamuste ori. On ju inimesed pea täiesti võõraste eeskujude ja arvamuste suggesttiivse mõju all, kogu omis sismi- mais harjumusis ja veendumusis, kuigi see sünnib või ebateadlikultki. Olgu näiteks joomakombed. Kas teavad paljud, miks nad joovad terviseks? Ei. Kunagi peeti viina tervise-rohuks, eksi arvamine püsib ühes kombega. Ja kes ei tõsta klaasi terviseks, jääb seltskonnas ikka pilke ja naeru märklauaks ja lihtsam on muidugi kaasa juua, kui kindlasti oma arvamuse juure jääda. See on ainult üks näide, sarnaseid leidub veel küllalt. Kas ei piiluta tihti kartlikult ringi, otsid s arvustajat - kas ta ei langeta meie kohta halva otsuse. Kas ei valeta ega liialda me igapäev liigagi palju, et kuidagi oma tõelist olemist varjata meeldiva kuue alla. Valetame viisakusest, auahnusest, kaastundmusest, võõrastevastu- võtlikkusest jne., jne. Kas ei ole see selge tõendus sellest, et ollak- se ühiskonna mõjualune! Seega saame teesi:

Inimene on karilikult ühiskonna mõjualune.

2. Kas on tarvis iseseisvaks isikuks saada?

Kui me tänapäev räägime sotsiaalsest haridusest, peame teadma, et selle aluseks on sotsiaalne iseolemine, kui inimene üldse isiklikuks ja ühiskonnale kasulikuks tahab saada. Nii peab inimene, kes karakt- riks, iseloomuks tahab saada, eemalduma ühiskonna segavaist mõjudest. Sotsiaalne loomus meie mõttes tähendab liigset karjainstinkti, järel- jooksmist hulga arvamisele, püüdu alati kokkukõla otsida ühiskondliku ümbrusega. Näitena olgu jällegi joomakombed. Kes tahab midagi väärtus- likku ja püsivat luua, peab tingimata saama vabaks ühiskonna survest, iseseisvaks isikuks (näit.: Kristus).

Tees: Inimene peab saama iseseisvalt mõtlevaks ja tegutsevaks isikuks.

3. Kuidas on võimalik vabaneda ühiskonna survest?

Et vabaneda ühiskonna väimlisest survest, peame enne sellest üle kasvama. Üle jõuame kasvada alles järjekindla harjutuse ja enesekas- vatuse teel, kusjuures me ei lase mingil moel enesele mõjuda selle arvamusi.

Tees: Järjekindel enesekasvatus ja harjutus võib meid vabastada ühiskonna survest.

4. Kas võib püüda seltskondliku rippumattuse järele sünnitada ühiskonnast meelsust?

Muidugi mitte! Foerster ütleb: "Õige suhtumine ühiskonnale või- maldub aga ainult siis, kui üksikolevus on ületanud nüri sotsiaalse inimkartuse, orjameelsuse ja meeldidatavuse ning on vaba inimesena ühiskonda tagasi pöördunud. Ainult siis saab ta ühiskonnale midagi anda, kui ta selle ori ega kaja ei ole."

Tees: Iseseisvalt mõtlev isik on ühiskonnale väärtuslikum kui ühiskonna survele orjalikult alistuv isik.

5. Milles seisab iseseisvus?

Kui ei tehta selle järele, mis mõtlematult kirjutatud ette ühis- kond, kui austatakse oma veendumusi ja peetakse neist vankumatult kinni. Muidugi ei tohi see olla poos ega vigur ning moe järele tegemi- ne. Kui teatakse, et alkohol mõjub joojale kahjulikult, ega tule sugu- gi terviseks ja kui sel kaalutlusel keeldutakse terviseks joomisest, siis ei tohiks miski vägi võima seda arvamist muuta. Kui iga asja juure asutakse eelarvamusteta ja juletakse vabalt väljendada seda, mis tõeliselt tuntakse, ega tehta selle järele, mis ette kirjutab mõ- ni muu a r v a m i n e, siis vast ollakse iseseisev.

Tees: Inimese iseseisvus seisab selles, et ta mõtleb ja tegutseb tõe nõuete kohaselt, küsimata, mis seltskond sellest arvab.

Üldkokkuvõte: Suurem hulk inimesi on tihti endale aruandmatult ühiskonna mõjualused ja teevad täiel määral selle tahtmist. Sarnased inimesed on küll kõike muud, mitte aga ühiskonnale midagi pakkuvad ja teda edasiviivad. Kes aga tahab ühiskonnale anda midagi loovat, midagi uut ja teda edasiviivat, peab enne vabanema selle mõjust, et siis tõsta end kõrgemale selle tasapinnast ja tulla siis tagasi ise- seisva inimesena ühiskonda.

Muidugi on eelolev näiteks, kuidas võiks toimida teemi etteval- mistades. Igatahes pole see ainuke viis, kui keegi leiab parema moo- duse, miks siis mitte seda kasutada. Ka käesolevat teesi oleks võima- lik veel mõnelt muultki seisukohalt valgustada. Kõige juures tuleb pidada silmas seda asjaolu, et ka vastav kirjandus oleks võimalikult paljudele kättesaadav.

Käesoleva teemi puhul võiks juhatada järgmist kirjandust:

Fr.W. F o e r s t e r: "Isiksus ja ühiskond" teoses "Elujuht", lk.72-82

G. S h e r s h e n e v i t c h: "Ühiskonnateadus I", lk.51-60.

A. A u d o v a: "Elu ja elukorraldus I".

E l l e n K e y: "Julgus", ajak. "Kevadik", 1925, nr.1, lk.2-5.

C h a r l e s W a g n e r: "Hirm", ajak. "Kevadik", 1925, nr.1, lk.5-8.

Päale selle leidub näiteid veel küllaldaselt ilukirjanduses, mi- da soovitav kasutada.

RAHVANOORSOO KARSKUSORG-IDE KALENDER-TÖÖKAVA.

Jaanuar - mai.

Otto Ibius.

Jaanuaris:

1. Tegevushooaja alguses koostada täpis kalender-töökava.
2. Eelmistel kuudel poolelijäänud ettevõtete jätkamine.
3. "Kevadiku" ja ENK muude väljaannete levitamine. Selleks valida kindel levitaja või toimkond.
4. Teadmiste süvendamine ja alustada eeltöid kevadel korraldatavaks karskuseksamiks.
5. Kodu uurimistöõ (vt. Noorsoo-organisatsioonide Juht Nr.2 -1935.a. Nr.3 - 1934.a., lk. 8.). Rakendada selleks individuaalset töövii- si. (Vt.Noorsoo-org.Juht, Nr.1 - 1934.a.).
6. Suusaretk ühiselt - kas taliloodusesse või mõnele naaberorgile külla.
7. Seinalaht.
8. Huviõhtud - 2. Kui tegutseb õpiring, siis huviõhtud jätta ära, või pidada neid harvem.
9. Liikmete sünnipäivi silmas pidada ja nende pühitsemisest orgi poolt osa võtta.

Veebruaris:

10. Eelmisel kuul poolelijäänud ettevõtete jätkamine.
11. Vabaduspäeva pühitsemisest osavõtt.
12. Huviõhtud.
13. Suusatamisvõistlus.
14. Male- j.t. tubaste mängude korraldamine.
15. Seinalaht.

Märtsis:

16. Eelmisel kuul poolelijäänud ettevõtete jätkamine.
17. Huviõhtud.
18. Suusaretk.
19. Seltskondlik kohus. (Vt. ajakiri "Areng" Nr.1,2 - 1934; ajaki- ri "Maanoored" Nr. 10 - 1934).
20. Seinalaht.

Aprillis:

21. Eelmisel kuul poolelijäänud ettevõtete jätkamine.
22. Huviõhtud.
23. Karskuseksam. (Eksamikava vt. "Noorsoo-org.Juht", Nr.3 -1934.a.)
24. Seinalaht.

Mais:

25. Helmisel kuul pooleliijäänud ettevõtete jätkamine.
26. Emadepäev (peetakse mai kuu 2. pühapäeval, juhiseid saab Naiste Karskusliidult, Tartust).
27. Kodukaunistamispäev vastavate ettekannete ja tegelike kodukaunistamistöödega.
28. Ettevalmistusi suviseks spordiks ja matkamiseks: tutvuda vastava kirjandusega, koostada matkakava jne. Murdmaa-jooks.
29. Ettevalmistusi rohkearvuliseks osavõtuks ENK noorsoosuvipäevadest.
30. Algkoolilõpetanutepäev.
31. Uute liikmete verbimine.

Organisatsiooni asjaajamises:

1. Teha liikmeile teatavaks kõik ENK ringkirjad ja "Noorsoo-organisatsioonide Juht".
2. Teostada tööjaotus, et kõigil liikmeil oleks tööd ja distsipliin (iga ettevõtte ja ülesanne teostada täpselt kindlaksmäärat ajaks ja viisil, täiskarskusnõudest kinnipidamine, liikmemaksu õigeks ajaks äiendamine jne. jne.).
3. Pidev kontakt Eesti Noorsoo Karskusliiduga ja Eesti Karskusliidu instruktori ja karskusnõunikuga: saata ENK-ule nõutud tähtajaks aruanne ja alaliselt informatsioon orgi tegevusest ning juhatuse koosseisus esinevaist muudatusist. Raskuste juures tegevuses pöörduda nõuküsimisega ENK-u poole.
4. Üld- ja juhatusekoosolekud vajaduse järele.

Käesoleva töökava kohta on maksev ka kõik eelmistes numbrites (Nr. 2 ja 3) avaldet töökavade kohta selgituseks öeldu.

NOORTE JUHID, "KEVADIKKU" LEVITAMA!

Lähenev aastavahetus on meid jällegi toonud "Kevadiku" tutvustamise ja levitamise küsimuste juure. Tellimis-aasta on lõppenud ja iga "Kevadiku"-sõbra kohus on uuendada tellimist ning tuua kaasa uusigi sõpru meie mitmekesisele häälekandjale.

"Kevadik" on ainuke omalaadne noorte huve mitmekülgsest haarav ajakiri, andes sõna kõigis noori puudutavais ja üldkultuurilisis küsimusis - niisugune on "Kevadiku" lühike iseloomustus. Tas kajastub meie kultuur-, kirjanduse- ja kunstielu küsimusi, tas antakse praktilisi näpunäiteid tööks noorsooringes, aga tas ilmub ka ilukirjanduslikke katsetusi ning reproduktsioone kunstnike töist. Kaastöölisiks on noortesõbralikud kultuur- ja noorsootegelased ja noored ise.

Sellisenä on "Kevadik" kahtlemata väärtuslik, sisukas ja mitmekesine ning vajab laiemat lugejaskonda. Ta pole üks hääks ajavõtteks noortele, vaid tast saab ka materjali referaadeks, mida võimaldavad ülevaated kunstnikest, kirjanikest jne., jne.

"Kevadiku" levitamine seisab peamiselt ta tutvustamises. Suurim viga on senini olnud just see, et teda ei tunta sellisenä, nagu ta on. Ollakse küllalt pääliskaudne selleks, et ilma lähema tutvumiseta pidada "Kevadikku" tavaliseks karskusajakirjaks, kus ainult räägitakse joomise ja suitsetamise kahjulikkusest. Kuid nii ühekülgne ei ole "Kevadik" kaugeltki.

Kuidas siis tutvustada "Kevadikku"? On loomulik, et "Kev." ei tohi puududa ühestki kooli lugemiselaust. Samuti peab leiduma ta ilmunud aastakäike kooli raamatukogus.

Paljudes koolides on kombeks, et antakse hommikusel koosviibimisel kord nädalas sõna ka õpilasile. Oleks loomulik, kui noorsooringi juht samal ajal mainiks igakordselt ka uue "Kev." numbri ilmunist, kusjuures võidaks veidi tutvustada ilmunut numbrit, viidates selle sisule. See kahtlemata tõmbaks vähemalt õpilaste tähelepanugi nimetatud ajakirjale ja ärataks huvi.

Samuti võiks karskusringi juht paluda emakeele õpetajat, et see kõneleks klassides "Kevadikust" ning tutvustaks teda õpilasile.

Tähtsamaks tutvustamisabinõuks on aga "Kevadiku"-õhtute korraldamine. Neid peaks korraldatama vähemalt kaks korda aastas, kusjuures kummagi õhtu iseloom peaks erinema.

Esimene õhtu oleks peamiselt "Kev." tutvustamiseks ja propageerimiseks. Kava võiks olla üldjoontes sama, mis toodud "Noorsoo-organisatsioonide Juhis" nr. 1 1934.a. lk. 5, sisaldades ettekandeid kõnekoorilt deklamatsioonide, muusikat, tutvustava kõne jne. Materjalid kõigeks peaks valitama muidugi "Kevadikust".

Teine "Kev."- õhtu võiks olla vaidlus- või mõtteavaldusõhtu laadi. Kõne alla võiks võtta näit. "Kev." viimase aastakäigu, kus siis avaldataks arvamusi sääl ilmunud materjali kohta. Mõttevahetuse algatamiseks peaks keegi tegema lühikese ülevaate ilmunud aastakäigust, kus siis avaldataks arvamusi ajakirja sisu kohta. Selline mõttevahetusõhtu võiks kujuneda üsna huvitavaks ja päälegi oleks siin õpilasil võimalus määrata osaliselt ise häälekandja sisu, kuna õhtul üleskerkinud soovid peaks tehtama teatavaks "Kev." toimetusele, kes neid kahtlemata püüaks arvestada.

Nii esimesel kui ka teisel õhtul peaks liikuma "Kevadiku" üksiknumbreid. Kui see võimalik, võiks isegi sissepääsu tingimuseks teha "Kev." numbri omandamine (esijoonest muidugi "Kev." ettekanneteõhtule, kuna vaidlusõhtule sissepääs peaks olema vaba).

Kui selline eeltöö tehtud, võiks asuda "Kevadiku" tegelikule levitamisele - tellimiste hankimisele. Suurim töö jääb siin kahtlemata jällegi karskusringi juhi hooldeks. Muidugi pole mõelda, et ta üksi hankiks tellimisi kogu koolist, tema ülesanne on asja organiseerimine. Lihtsaim ja tagajärjekam tellimiste hankimise viis on klassi esindajatega kontakti astumine. Nii teeks iga klassiesindaja töö oma klassis ning ringi juhile jääks hiljem vaid tellimised kokku koguda ja edasi toimetada "Kevadiku" talitusele.

E.N.K. XII asemikekogu koosolek otsustas "Kevadiku" tellimishinda alandada 50 sendile aastakäik Liidu kuuluvate org-ide üksikliikmetele. Seepärast tuleks orgide juhatustel hoolitseda, et kõik liikmed telliksid endale "Kevadiku". On täiesti loomulik, et iga liige telliks ja loeks oma ajakirja.

Tellimuste vastuvõtjate vahel võiks ringi juhatus korraldada võistluse, mille puhul energilisematele tellimuste hankijaile kinkimiseks võib tellida Liidu juhatuselt "Kevadiku" endisi aastakäike ja Liidu kirjastusel ilmunud kirjandust.

"Kevadiku" levitamine ei ole sugugi nii raske, nagu arvatakse. Selleks on vaja vaid natuke hääd tahet ja huvi asja vastu. Kui iga ringi juht võtaks asja oma ülesandena, oleks vähemalt paarikümne tellimise hankimine igast koolist üsna kerge ja teostatav.

"Kevadiku" toimetuse ja talituse loodavad, et iga ringijuht võtab "Kevadiku" levitamise oma tegevuskavva. Nii kasvab "Kev." lugejaskond eeloleval aastal vähemalt kahekordseks.

Juhatus.

ASUTAGEM ALGKOOLI LOOTUSRINGIDE VILISTLASKOGUSID.

Aleksander Looring.

Meie algkoolides töötab üle 300 lootusringi, kus õpilased töötavad innu ja usinusega, tahtes saada paremaks inimeseks, töötatakse lootuses et nad jõuavad luua uue parema ja karskema maailma. Nii töötatakse sageli 3-4 aastat - s.o. kuni algkooli lõpetamiseni. Nii astuvad ellu tuhanded algkooli lõpetajad - lootusringlased. Osa noortest algkooli vilistlastest asub õppima edasi kesk- ja kutsekoolidesse, suurem protsent aga asub tegelikku ellu töö juurde.

Edasi õppima pääsevad noored lootusringlased on oma isetegevustungi rahuldamise suhtes võrdlemisi õnnelikud seisukorras, sest pea kõigis kesk- või kutsekoolides töötavad kas karskus-, enesekasvatuse- või mõne muu sihilised ringid. Algkooli lõpetanud lootusringlased, kes astuvad ellu, töö juurde, nimetame neid rahvanoorsooks, on aga sageli asetatud "nahkhiire seisukorda" (kes ei sobinud lindude ega loomade sekka). Ellu astuv rahvanoor olles katkestanud sidemed kooli lootusringiga, kuid

ka täiskasvanute seltside tegevusest pole tal võimalik võtta osa, esiteks, et alaealine ei saa seal olla aktiivne ja noor, kes harjunud lootusringis ise töötama, teotsema omavanuste seas, ei tunne end seal kodus, noore tegevus seisab enamal juhul vaid liikmemaksu tasumises. Need vähesed noorte organisatsioonid, mis teotsevad rahvanoorsoos ei ole sageli lootusringlastele vastuvõetavad, sest neis valitseb tavaliselt alkoholisõbralik vaim ja meelsus. On selge ilma pikema arutlusest, et algkooli lõpetanud lootusringlane vajab omavanuste seltskonda, kus kehtaks edasi lootusringis valitsenud vaim.

Elu näitab - kui algkooli lõpetanud karskusveendumusega noor astub ellu ja seal leides eest mitte karsket seltskonda, siis juba lühikese aja jooksul suur enamik kaotab oma karskusmeelsuse. Mis kasu oli siis aastate jooksul algkoolis tehtud tööst?!

Et jätkata lootusringides alustatud tööd, on vaja algkooli lõpetanud lootusringlased koondada lootusringide vilistlaskogudeks. Vilistlaskogud peavad säilitama kontakti rahvanoorsoo ja kooli vahel ning ühtlasi koondama endasse samast algkoolist lahkunud edasiõppiva noorsoo.

Kuidas viia läbi seda organiseerimistööd? Eriti sobiv aeg selleks on jõuluvaheaeg ja kevadine koolitöö lõpp, kui viibivad maal ka keske ja kutsekoolides viibiv noorsugu. Kes peaks võtma asja algatuse endale ja kutsuma kokku kooli vilistlased, lootusringi vilistlaskogu asutamiseks? Seda võib teha iga vilistlane, kuid sünnis ja kohustus oleks seda teha: 1) algkooli juhatajal või õpetajail, 2) lootusringi juhatusel, 3) kuid selle ülesande võib võtta endale ka iga kohapealne täiskarske tegelane (näit. E.N.K. kirjavahetajad liikmed, E.K. usaldusmehed j.t.)

Kui kellelgi on vilistlaskogu asutamise mõte tekkinud, siis pöördugu E.N.K. Rahvanoorsoo Toimkonna (pk. 86, Tartu) poole kodukorra j.t. juhiste saamiseks, ning

siis kutsugu kokku algkooli lõpetanud vastavaks nõupidamiseks, kus vilistlaskogu asutamine otsustatakse ja valitakse vastavad organid. Peale asutamist saadetagu vilistlaskogu kodukord allakirjutatult 2 eksemplaris E.N.Karskusliidule ja ühtlasi täita vastav aruande plankett, mida saada Liidult.

Igasuguste tekkinud raskuste ja arusaamatuste puhul pöörduka E.N.K. Rahvanoorsoo Toimkonna poole, kust saab ka töökava ja teisi juhiseid.

L I I D U T E A T E I D .

I. Küsimus vastamiseks VIII noorsoo suvipäevade asjus.

Liidu juhatus palub orgidelt sooviavaldusi 1936.a. suvel korraldatavate VIII noorsoo suvipäevade koha ja aja suhtes. Juhatuses on kõne all olnud järgmised kohad:

1. Võru (ühes Rõuge ja Munamäega). Suvipäevad toimuksid päämiselt Võrus, Rõugesse ja Munamäele tuleks matkata jala. Võrust Rõugesse on ca 15 km.

2. Tõrva. Tõrvas korraldamise puhul tuleks arvestada pääle raudteesõidu kulude liskasõidukulusid minekuks raudteejaamast omnibusega Tõrva. Omnibuse-sõit Tõrva maksab (arvestatud on sõiduhind edasitaga-si) Puka jaamast kr. 2,40, Abja jaamast kr.4,50 ja Valga jaamast kr. 2,40.

3. Narva (ühes Narva-Jõesuuga). Laevasõit Narvast Narva-Jõesuhu ja tagasi maksab 40 senti .

4. Kunda.

Raudteesõiduks saab loodetavasti 50% hinnaalandust.

A j a suhtes huvitab Liidu juhatus just see, kas tahetakse suvipäevi enne või pärast jaanipäeva.

E.N.K.-liidu 1936.a. tegevuskava.

Vastu võetud E.N.K. 12. asemikekogu istungil 1.11.1935.

1. Kontakt valitsusasutistega noorsooliikumise reformi asjus. Kaits-
ta ja põhjendada ministeeriumides Liidu huve kongressidel vastuvõetud re-
solutsioonide ja Liidu tegevuses kujunenud põhimõtete alusel.

2. Organiseerimisalal jäägu raskuspunkt endiselt keskkooli ja güm-
naasiumi noorsoole. Luua kontakt võimalikult iga keskkooli ja gümnaasiu-
miga. Organiseerimise tegelikuks läbiviimiseks: 1. sõita keskkohast koh-
tadele, 2. arendada välja usaldusmeeste võrk, 3. paluda vanemate ning
kogenumate kirjavahetajate liikmete abi, 4. linnades, kus mõnes koolis
on E.N.K. liige-organisatsioon, püüda viimase kaudu ka vahetada luua
nende koolidega, millega Liidul side puudub. Kui mõnes koolis pole välja-
vaadet asutada või Liidu liikmeks võita ühtegi organisatsiooni, siis
algatada kontakt kirjavahetajate liikmete või usaldusmeeste näol.

Propageerida vilistlaskogude asutamist keskkoolide ja gümnaasiumide
karskusringide juurde.

Senisest rohkem tähelepanu omistada väljaspool kooli oleva noorsoo
koondamisele lootusringi vilistlaskogude ja noorte karskustoimkondade
kaudu E.N.K.-liitu.

Pidev kontakt luua teiste üleriiklike noorsoo keskorg-ega.

3. Instrueerimisalal jätkata kirjalike intruktsioonide andmist Liidu
bülletääni "Noorsoo-organisatsioonide Juhi" kaudu. Bülletään ilmub neli
korda aastas.

Korraldada noorsootegelaste kursusi kohtadel kohalikele tegelasile.

Senisest rohkem leida võimalusi pääsekretäri saatmiseks kohtadele.
Tegevusaasta jooksul võimalikult 1 kord külastada kõiki liikmeid-orge.

Püüda leida uusi tegevusmeetodeid, et haarata Liitu laiemaid hulki
noori.

4. Kirjastamise alal jätkata "Kevadiku" väljaandmist Liidu ideolo-
gilise häälekandjana (6 korda aastas à 16 lk.), kus käsitellakse endi-
selt enesekasvatustlike küsimusi ning antakse ruumi noorte endi ilukir-
janduslikele ning kunstilisile katsetusile.

Kuna on loomulik, et iga E.N.K.-liidu üksikliige tellib enesele
"Kevadiku", siis alandatakse "Kev," tellimishinda liikmetele ja koolide
lugemislauadele 1 eks. 50 senti aastakäigult. Teistele jääb "Kevadiku"
tellimishinnaks endiselt 75 snt. aastakäik ja 40 s. $\frac{1}{2}$ aastak. Üsiknumb-
ri müügihind 15 s.

"Kevadiku" levitamisel ja tellimiste hankimisel kasutada eriti kir-
javahetajate liikmete kaasabi. Koguda toetustellimisi.

Eri väljaandena kirjastada liikmeraamat.

5. Karskusveendumuse süvendamiseks propageerida karskuseksamite
sooritamist ja karskus- ning enesekasvatustlike küsimusi käsitlevate õpi-
ringide organiseerimist. Osa võtta karskuspüha korraldamisest, otsides
võimalusi sel puhul lendlehe saatmiseks.

6. Vahekorra tihendamiseks keskkoha ja organisatsioonide vahel anda
Liidu juhatuse poolt võimalikult sagedasti kohapäälseile orgele informat-
siooni keskkoha tööst ja algatusist (bülletääni ja häälekandja kaudu) ja
nõuda kohtadelt org. töö aruandeid, liikmete nimekirju ja arhiiveksem-
plare paljundatud väljaandeist.

7. Üldiste ettevõtetena korraldada: 1. 9. noorsoo karskuskongress,
2. 1. kõnekursused, 3. 6. üleriiklik kõnevõistlus, 4. üleriiklik luuletis-
tevõistlus, 5. 8. noorsoo suvipäevad.

8. Majandusliku omaabi alal: 1. teostada koos E. Karskusliiduga
asjadeloterii, 2. hankida senisest rohkem toetajaid liikmeid ja "Kevadi-
ku" toetustellimisi.

9. Büroo säilitada võimalikult endise töövõimega niipalju kui ma-
janduslik olukord vähegi lubab.